

Læringshjul til forældre – børn på vej mod 6 år

>Dagtilbud

Læringshjul til dialog og vurdering af børns kompetencer

2010

Introduktion

På vej mod skole*

I inviteres til en samtale om jeres barns læring og udvikling. Samtalen er frivillig og varer typisk 30 - 45 minutter. Formålet er at tale om det, som både forældre og personale finder mest betydningsfuldt, og samtalen tager udgangspunkt i, at noget er fælles for alle børn, og noget er forskelligt.

Samtalen munder ud i beslutninger om, hvem der gør hvad for at støtte barnet bedst muligt.

I samtalen udveksler I og personalet viden, erfaringer og ønsker om jeres barns læring og udvikling. Personalet er interesserede i at vide noget om barnets hverdag sammen med jer, og I kan have glæde af at høre om barnets hverdag i dagplejen eller vuggestuen. I og personalet har forskellige roller og ansvar, og samtalen medvirker til at klarlægge disse forskelle.

I samtalen drøftes, hvordan barnet er, hvordan det har det, og hvad det kan. Derudover tales om, hvad barnet gerne vil, hvordan det lærer, og hvad der skal til, for at barnet i det hele taget lever et godt børneliv. I kan også inddrage oplevelser fra fødslen, og de samtaler I har haft med sundhedsplejersken, og ikke mindst jeres erfaringer fra hverdagen sammen med barnet.

Temaer for samtalen

Samtalen kommer omkring følgende seks temaer:

- sociale kompetencer
- sproglig udvikling
- kulturelle udtryksformer og værdier
- alsidig personlig udvikling
- krop og bevægelse
- naturen og naturfænomener.

Et tema indeholder et eller tre pædagogiske læringsmål, som beskriver, hvad personalet arbejder på at opnå i det pædagogiske arbejde. Til hvert læringsmål er der indikatorer på, hvor barnet er i sin udvikling. Indikatorerne ses som kropsudtryk, handlinger og sproglige udtryk. Både I og personalet kan naturligvis inddrage andre indikatorer.

Inden samtalen

Inden samtalen indtaster personalet deres vurdering i et it-system. I modtager en email fra dagtilbuddet, som giver mulighed for at besvare det skema, I kan se bagerst i dette hæfte. Når I har svaret på skemaet, er det personalets ansvar at hente rapporten med barnets resultater i it-systemet og medbringe det til samtalen.

*) 'Skole' dækker både undervisning og skolefritidsordningen (SFO)

I vurderer barnets læring og udvikling frem mod læringsmålene ved hjælp af følgende fire faser:

Kan ikke endnu betyder, at barnet hverken selv eller med aktiv støtte og hjælp fra en anden mestrer læringsmålet. Barnet viser en meget begrænset aktiv interesse og overlader initiativet til en anden eller opgiver, fordi det ikke kan.

Kan med hjælp fra en anden betyder, at barnet er afgørende afhængigt af, at nogen hjælper det. Det kan være et andet barn eller en voksen som vejleder, holder, støtter, inspirerer eller hjælper aktivt til.

Kan næsten selv betyder, at barnet i kraft af egen indsats er på vej til at nå læringsmålet. Barnet træner og øver sig og har i den forbindelse ikke brug for hjælp fra andre.

Kan betyder, at barnet mestrer læringsmålet sikkert.

Det er vigtigt, at barnet vurderes så præcist som muligt, da dette giver det bedste udgangspunkt for arbejdet med barnets udvikling. Hvis der er tvivl om, hvor barnet skal indplaceres anbefales det at underdrive barnets kompetencer. Herved er der rum til at barnets udvikling bliver mere synlig, når der næste gang følges op på samtalen.

Samtalen

I samtalen snakker I om barnets særlige træk, og hvad der er bedst for barnet. Der kan være tale om barnets forhold til de andre børn og til de voksne, og om sjove og tankevækkende historier fra hverdagen.

Da barnets læring og udvikling er afhængig af, hvor det opholder sig, vil I og personalet have forskellige erfaringer med barnet, og det afspejles i jeres vurderinger i læringshjulet.

Dette er naturligt og inspirerer til en udbytterig samtale. Hvis barnet eksempelvis kan noget forskelligt i hjemmet og dagtilbuddet, kan det give både jer og personalet i dagtilbuddet ny viden om barnet.

I slutningen af samtalen aftales det, hvem der gør hvad for at støtte jeres barns fortsatte læring og udvikling indtil overgangen til en anden børnegruppe eller til et andet dagtilbud. Derudover beslutter I, om der skal holdes et møde inden overgangen. I den forbindelse er det vigtigt, at I tager stilling til, hvad der skal oplyses til dem, der overtager ansvaret for barnet.

Personalet har ansvaret for samtalen og anvender også materialet i deres forberedelse. Dog vælger personalet i nogle tilfælde ikke at udfylde læringshjulet, da personalet ikke har kendt barnet så længe.

De følgende seks sider læses, hvorefter I kan udfylde jeres besvarelse via Internettet.

Barnet på 6 år

Sociale kompetencer

Barnet øver sig i sociale kompetencer, når det kommunikerer og færdes i et samspil med andre, og det øger hele tiden sine evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler.

Barnet opbygger og styrker sine sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet. Barnet tilegner sig spilleregler for samvær, lege og aktiviteter og er selv med til at skabe reglerne som en del af samværet.

I venskaber mærker barnet, hvad det betyder at være sammen med andre, og barnet lærer at tage et socialt ansvar.

For at gøre sig forståelig i sociale sammenhænge benytter barnet sig både af kropssprog og det talte sprog. Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge, hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at etablere og fastholde venskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> tager kontakt til andre børn og opfordrer til at lege, snakke og være sammen fortæller noget positivt om andre børn og bruger begrebet 'ven' hjælpe, er loyal, trøster og gen-etablerer venskaber
at indgå i samspil med andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> snakker med andre om sine tanker og følelser lytter, fortæller, svarer, spørger og deltager i samtaler udtrykker tolerance og accept over for andre
at handle i sociale fællesskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> samarbejder, søger fælles løsninger og indgår kompromisser fortæller om, at aftaler, regler i lege og spil skal overholdes og gør det selv forhindrer at andre udelukkes fra fællesskabet

Sproglig udvikling

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer.

Sproget styrker barnets evne til at tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden.

Sproget er med til at sætte viden i system og medvirker samtidig til at skabe grundlag for erkendelser og overvejelser.

Udgangspunktet for det meningsfulde sprog er til stede, når barnet er så bevidst om et emne eller en genstand, at barnet også kan bruge det i situationer, hvor fx genstanden er uden for synsvidde.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at forstå og bruge sproget situations-uafhængigt	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • svarer meningsfuldt på spørgsmål om 'hvordan', 'hvorfor', 'hvem' og 'hvad' • genfortæller en hændelse og fortæller om noget, som kan eller skal finde sted • siger lange komplekse sætninger med 'fordi' og 'som'
at kommunikere med sin omverden	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • fortæller sine oplevelser sammenhængende • håndterer problemer og konflikter ved hjælp af sproget • snakker om og kan benytte forskellige teknologier
at eksperimentere med skriftsproget	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • benytter ord, tal og bogstaver i leg • tolker, hvad logoer og skilte symboliserer • genkender de fleste bogstaver og skriver enkelte ord

Kulturelle udtryk og værdier

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket, fx rytmisk lyd, pjat, plagerier, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder.

Børn skaber ofte deres særlige kulturelle udtryk som en del af deres fællesskaber. De leger med lyde og bevægelser på forskellige måder og tager forskellige medier og fysiske steder i brug på egne betingelser.

Børn hjælper også hinanden med at besvare spørgsmål som fx 'Hvordan er man venner og uvenner?' eller 'Hvad er rigtigt og forkert?'. De lærer af hinanden og videregiver hinandens erfaringer og kompetencer.

Når børn møder voksenkulturen, dens udtryksformer og dens æstetik, bliver deres egne erfaringer udfordret, så børnene inspireres og inddrages i samfundets kulturelle fællesskaber.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være kreativ	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> deltager og skaber rolle- og regellege med forskellige temaer og udtryksformer fortæller om følelser og ideer, som udløses i mødet med forskellige kulturelle udtryk former i ler, tegner, fortæller historier, synger, danser, klæder sig ud og kombinerer nogle af disse
at forstå egen og andres kulturer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> leger rolle- og andre børnelege fortæller om forskellige kulturer og traditioner begrunder sin interesse i at deltage i kulturelle aktiviteter
at forstå etiske og moralske emner og dilemmaer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> begrunder med ord og viser med adfærd en optagethed af etiske dilemmaer spørger og reflekterer over livet og døden i tale og leg forholder sig til og skelner mellem godt og ondt, mellem rigtigt og forkert og mellem sandhed og løgn

Alsidig personlig udvikling

Barnet er på vej til at udvikle en begyndende identitet: 'Hvem er jeg – og hvad kan jeg?'. Det undersøger nysgerrigt, hvad der sker omkring det, og viser, at det vil ses som det menneske, det er.

Barnets kompetencer aflæses som træk i personligheden og ses, når barnet bruger sin intuition, og handler i forskellige sammenhænge.

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor det afprøver og udvikler sin identitet, mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide. Barnet mærker, hvad det selv har lyst til, hvad det har godt af og passer på sig selv ved at sætte grænser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at have indlevelse i andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • udtaler og viser forståelse for andres adfærd og meninger • udsætter egne behov til fordel for andres og tilbyder andre sin hjælp • opfordrer og inviterer andre til at være med i det sociale fællesskab
at tage vare på egen personlig integritet	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • fortæller, hvad det vil være med til og ikke med til • kræver sin ret til at beskæftige sig med det, som det selv har valgt • argumenterer for at blive lyttet til og forstået
at være psykisk robust	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • viser mod ved at tage nye initiativer og forsøger sig med at indgå i ukendte relationer og aktiviteter • giver udtryk for sine følelser og meninger, forsvarer og står ved dem • håndterer andre børns udfordringer og afvisninger

Krop og bevægelse

Kroppen er et meget komplekst system, og kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaring, viden og kommunikation. De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik. Dermed skabes grundlaget for at være sund og robust.

Gennem aktivitet og sanser får barnet erfaringer og viden, som danner fundament for både læring og udvikling.

Barnet lærer og udvikler sig i særlig grad på det motoriske og på det sanse- og bevægelsesmæssige område, når det er fysisk aktivt og opmærksomt over sig i at koordinere sine bevægelser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være selvhjulpen i hverdagen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • klarer af- og påklædning samt toiletbesøg • tager passende tøj på i forhold til årstiden og vejret • hjælper til med praktiske gøremål
at være kropsbevidst	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • handler kropsligt i overensstemmelse med sproglige opfordringer • beskriver de kropslige fornemmelser af glæde, frygt, vrede, smerte og ked-af-det-hed • fortæller om og beskriver sin krop og alle sine sanser
at mestre koordinering af grundbevægelserne	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • mestrer to eller flere forskellige bevægelser samtidigt • veksler mellem at være i kropslig ro og i bevægelse • udholder og overvinder længerevarende fysiske udfordringer

Natur og naturfænomener

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dens skrøbelighed.

Når barnet mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter, oplever barnet, hvordan naturen og dens cyklus fungerer.

Ved at sanse og at være i naturen erfarer barnet naturens storhed, og hvordan naturen opretholder sig selv. Disse oplevelser skaber grundlag for barnets udvikling af æstetiske kompetencer.

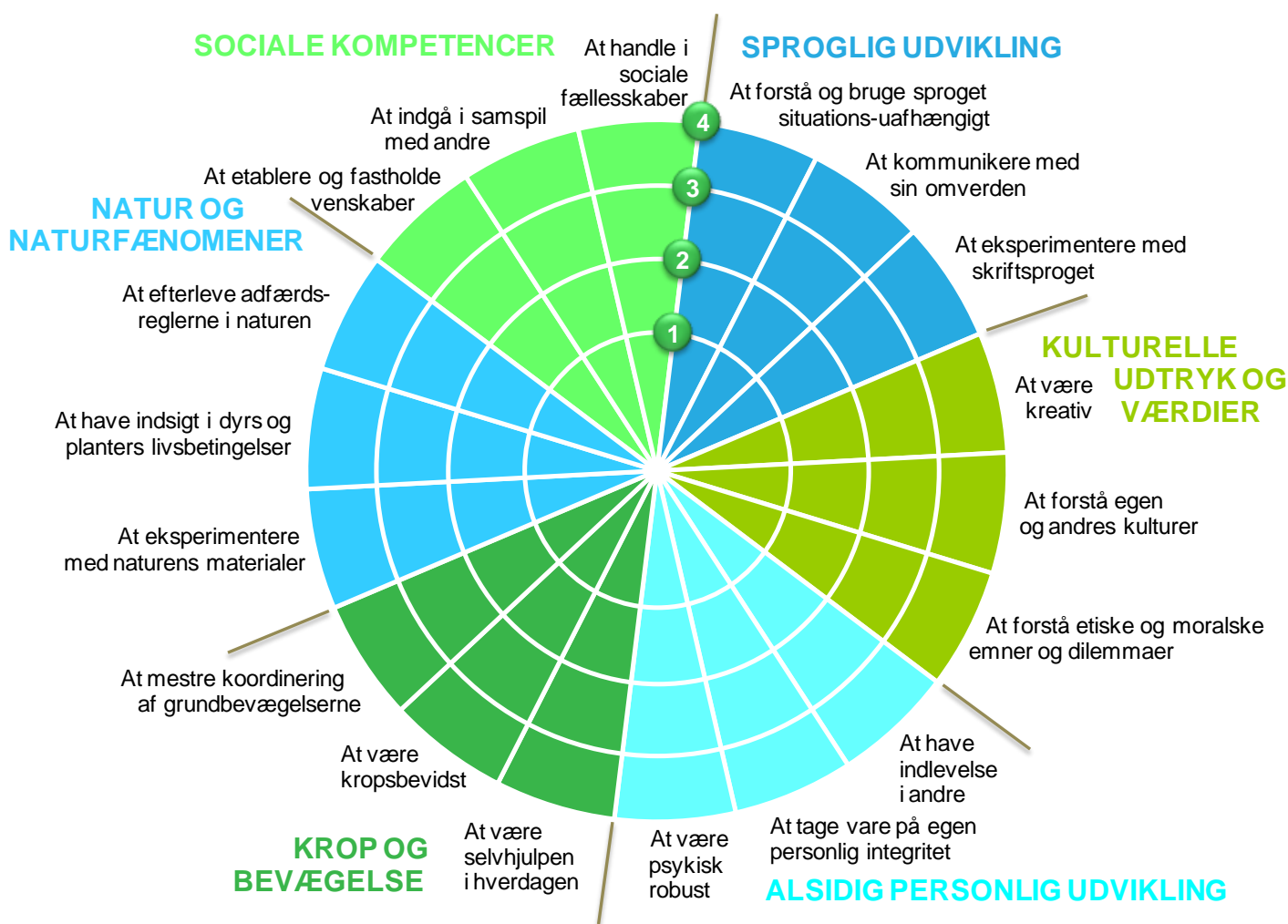
Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at eksperimentere med naturens materialer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> afprøver og udvider sine grænser afprøver, hvad naturens materialer kan anvendes og holde til omtaler og benytter kategorier som vægt, form, længde og antal, når barnet undersøger og reflekterer over naturens materialer
at have indsigt i dyrs og planters livsbetingelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> undersøger og spørger til dyrs og planters livsbetingelser fortæller om dyrs levesteder og levemåder fortæller om tegn på døgnets og årstidernes skiften
at efterleve adfærdsreglerne i naturen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> rydder op, fjerner affald og passer på dyrs og planters liv og betingelser spørger til, hvad der er spiseligt, giftigt, sundt, usundt, i orden og ikke i orden tilpasser sin adfærd efter gældende regler og normer

Læringshjul

Læringshjulet er et redskab til at skabe overblik over barnets kompetencer og nærmeste udviklingszoner.

Barnets navn: _____ født den: _____

Udfyldt af: _____ dato: _____

Krydsene på de foregående sider overflyttes ved at skraverer felterne i læringshjulet indefra og ud således:

Inderste ring: 1. kan ikke endnu

Næste ring: 2. kan med hjælp

Næste ring: 3. kan næsten

Yderste ring: 4. kan